

Arbeidet mot hvitvasking

Finans Norge

Hvitvaskingskonferansen
17. November 2022
Adv. Atle Roaldsøy

SKAL VI BARE GI OPP?

- Tilbake til tiden før FATF og AML/CFT, Av- eller nedkriminalisering av hvitvasking?
- Avkriminalisering av «primærforbrytelser
- Minimal bruk av straff og administrative sanksjoner?
- Fokus på primær
- Hvorfor? Utrolig kostbart globalt system som etter 30 år og utallige reformer fremdeles ikke virker – også etter oppfatningen til ansvarlige myndigheter (EU). Hvorfor skal det fungere nå («AML-Package»)Hva er den logiske konsekvensen??
- Å gi opp AML vil gi hvitvaskere «frie tøyler». Er det omtrent som i dag?

**SVAR PÅ «SKAL VI
BARE GI OPP?»**

**NEI
SELVFØLGELIG
IKKE**

HVORFOR I DET HELE TATT STILLE SPØRSMÅLET?

- Oppfatning blant «folk flest» at arbeidet mot hvitvasking er lite effektivt (min tolkning)
- Hva mener EU? Europol?
- Svake inndragningstall (Norge) 159 millioner i 2021. 2020 mangedoblet, men skiller seg meget klart ut. Tallene gjennomgående for de siste 5 årene ligner på inndragingsstatistikken for 20 år siden.
- Straffesaker? Ikke i offisiell STRASAK-rapport 2021

HVORFOR I DET HELE TATT STILLE SPØRSMÅLET? FORTS.

- Den Europeiske bankforeningen (EBF) anslår at det brukes 100 milliarder Euro årlig på AML/CFT, Compliance etc. (2021). Summen globalt?
- Finanstilsynet har truffet vedtak om overtredelsesgebyr på til sammen over 600 millioner i ca. 30 tilsyn siden 2019. Dvs. ca. 170 millioner i overtredelsesgebyrer fra november i fjor for overtredelser av hvitvaskingsloven.
- Europol (2021) anslår at utbyttet fra organisert kriminalitet er ca. 110 milliarder Euro årlig. Ca. 1% av dette inndras
- Hva skjedde med «The Risk-Based Approach?»

HVORFOR I DET HELE TATT STILLE SPØRSMÅLET, FORTS

- Tvinger det regulatoriske regimet frem en «kryss av i boksen» etterlevelse til kostnader som ikke står i et rimelig proporsjonalt forhold til effekt?

NOEN FAKTORER SOM PÅVIRKER HVITVASKINGSRISIKO – ANSVAR FOR Å FINNE LØSNINGENE?

- Skattekonkurransen - «race to the bottom»?
- «Hull» i adgang til å utveksle skatteopplysninger – avtaler
- Registeropplysninger Reelt eierskap
- Shell Companies og secrecy jurisdictions
- Politi – og påtalesamarbeid
- FIUer – ressurser og samarbeid nasjonalt og internasjonalt.
- Eiendomsmarkedet og (anonymt) eierskap
- Golden Visa, Golden Passport
- Company Formation Services

NYTT HVITVASKINGSRUNDSKRIV

- Takk til Finanstilsynet for invitasjonen til å gi innspill i denne prosessen. Vi stiller opp også neste gang!!
- Finans Norge og medlemsforetak har brukt store ressurser på innspill til det nye rundskrivet.
- Generelt: Kunne vært mer detaljert, selv om Rundskrivet skal gi veiledning for flere grupper rapporteringspliktige.
- Gjennomgående er språk og struktur forbedret og en del temaer bedre belyst og avklart.
- Mange spørsmål som kommer opp i det praktiske arbeidet med etterlevelse finner ikke sitt svar her

- Virtuell valuta - Kunne vært tydeligere avgrensning av bankenes ansvar og plikter. Ikke krav om at det enkelte foretak har eget analyseverktøy.
- Kontraheringsplikten (side 72-73)finansavtaleloven § 4-1.
- Avvikling – lite konkret
- Korrespondentforbindelser
- Risiko og risikobasert tilnærming
- Finansavtaleloven, de-risking, finansiell inkludering § 4-3.
- Undersøkelse og rapportering – Det er ryddet noe opp i uklar begrepsbruk. Betydelig diskusjon om undersøkelsesplikten og rapporteringsplikten.

UNDERSØKELSE OG RAPPORTERING

- Utviklingen i MT-rapporter – Øker og øker og øker18000-2000 i 2022?
- Danmark nå over 75.000 rapporter per år.
- Langt over 100.000 i det Nordiske området
- Hvorfor øker det stadig?
- Massive mengder informasjon – er det effektivt?
- Er vi «kalibrert» riktig? Risikobasert?

EU AML-PACKAGE - STATUS

- Det fremstår som realistisk at rettsaktene blir vedtatt første halvår 2023.
- Enkelte uavklarte punkter:
 - Lokalisering av den nye Europeiske «AML Authority» (manglende kvalitet og konsistens i tilsynsmyndigheters arbeid i det europeiske området)
 - Avgrensning av AMLAs fullmakter, blant annet hvilke foretak som skal kunne pekes ut for direkte tilsyn av den nye Europeiske myndigheten?
 - Endringer i forordningens bestemmelse om informasjonsdeling mellom rapporteringspliktige vurderes
 - Vurderinger mht Public Private Partnerships/Beneficial ownership treshold

VARSLER STORTINGSMEDELING OM ØKONOMISK KRIMINALITET 2023

- En mulighet for innspill:
- Utveksling av informasjon
- Politi og påtalemyndighet
- EFE – Hva skjer på sikt – nye EU-instrumenter
- Inndragning
- Det offentliges rolle i offentlig-privat samarbeid
- Krypto

REGISTER OVER REELLE RETTIGHETSHAVERE – EN LØYPEMELDING

- Utgangspunktet er dårlige rettslige løsninger og betydelig tidsbruk i arbeidet med lov og forskrift. Vi er blant de siste i Europa (fjerde hvitvaskingsdirektiv 2015).
- Finans Norge svært kritiske til rettslige løsninger i lov og forskrift i høringer
- Arbeidet med å utvikle selve registerløsningen starter før forskriften er ferdigstilt.
- 2022: Bevilges ikke nødvendige beløp i statsbudsjettet til at fase 2 av registeret kan ferdigstilles og settes i drift.
- Budsjettforhandlingene er ikke over.....

SANKSJONER

- Pågående revisjon (Utenriksdepartementet, Finanstilsynet).
- Finans Norge og medlemsforetak gir innspill
- Finans Norge har egen arbeidsgruppe på området
- Massive «pakker» fra EU med uavklarte spørsmål
- Utarbeidet og oversendt en rekke spørsmål til UD/FT siden angrepet på Ukraina i februar.

SAMARBEID OG DIALOG

- Løpende kontakt, dialog og samarbeid offentlig-privat er helt nødvendig for å lykkes i dette arbeidet. Det må skje på mange nivåer.
- Samfunnsutvikling, teknologi, regelverksutvikling («AML Package») gir kontinuerlig nye utfordringer...
- OPS AT er i ferd med å finne sin form og har etablert et godt arbeidsfellesskap med (særlig) Økokrim. Det vil fortsette å utvikle seg.
- Finans Norge håper samarbeidet om Hvitvaskingskonferansen også i årene som kommer fortsetter å være et viktig element i arbeidet med å nå våre felles målsettinger om et effektivt nasjonalt regime mot hvitvasking terrorfinansiering og god gjennomføring av internasjonale sanksjoner

EUROPEAN
COMMISSION

Brussels, 27.10.2022
SWD(2022) 347 final

COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT

**On the use of public-private partnerships in the framework of preventing and fighting
money laundering and terrorist financing**

Finans
Norge